



PELAGIA

Rapport 2025-05-28

ARTSKYDDSDUTREDNING FÖR SPILLKRÅKA OCH TRETÅIG HACKSPETT INFÖR DETALJPLAN ERSMARK 22:2, UMEÅ KOMMUN 2024 - 2025

På uppdrag av Umeå kommun

Författare:

Direkt:

Kvalitetsgranskat av:

Vilhelm Thunberg

Vilhelm.thunberg@pelagia.se

Johan Lidman

Kenneth Karlsson

Pontus Olsson

Kartor:

Lantmäteriets Öppna data

Experter inom naturmiljö

Pelagia Nature & Environment AB
Fredsgatan 1 (Umestan Företagspark)
903 47 Umeå

Tel: 090-70 21 70
Mail: info@pelagia.se
www.pelagia.se

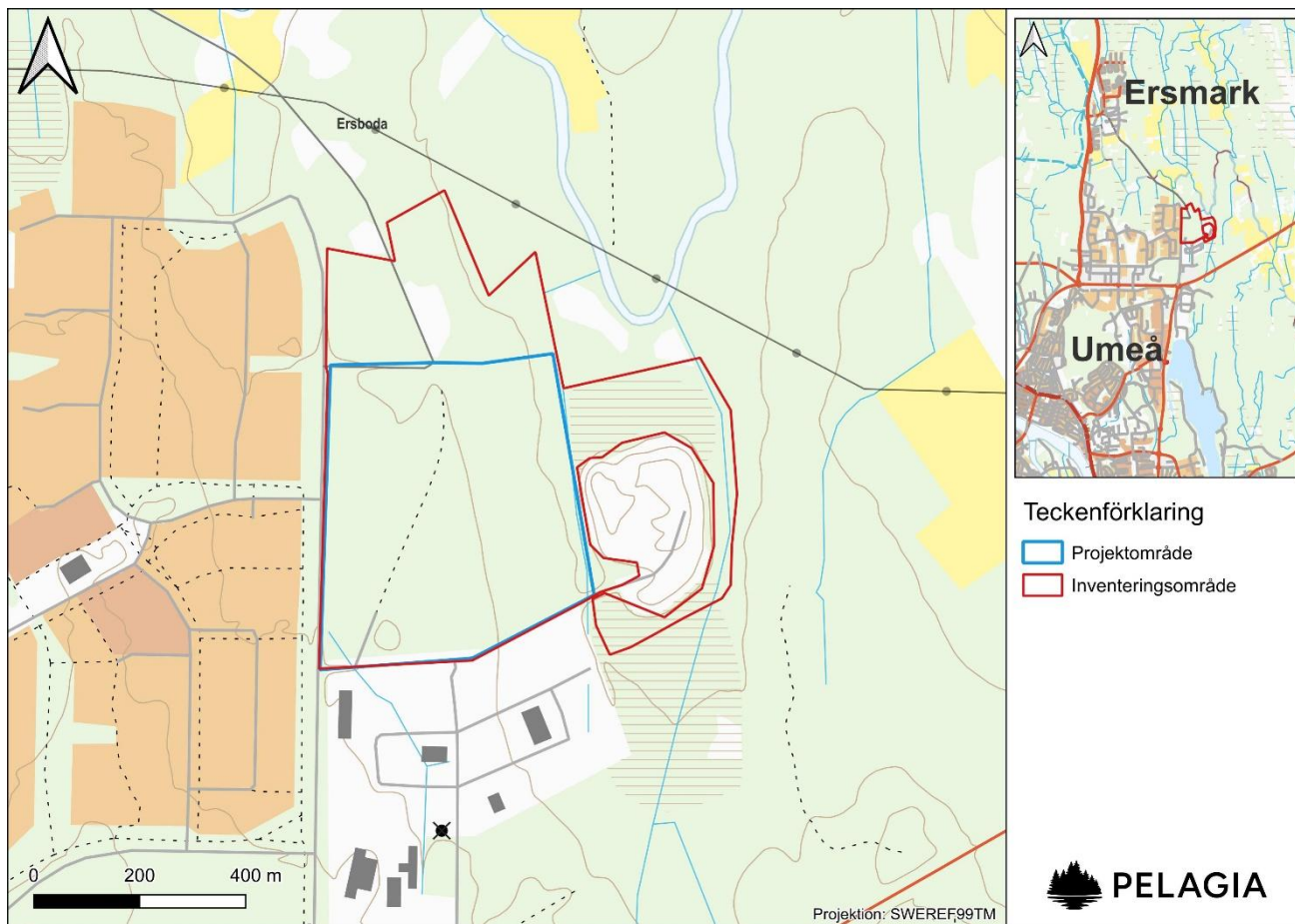


Innehållsförteckning

1. INLEDNING	1
1.1 Avgränsningar	1
1.2 Artutsök	2
ALLMÄNT OM FOKUSARTERNA	2
Spillkråka	2
Tretåig hackspett	2
GENOMFÖRANDE	3
2.1 Inventering av spillkråka och tretåig hackspett	3
2.1.1 Inventering av bohål och spår	3
2.1.2 Inventering av hackspett	3
2.2 Avgränsning av livsmiljöer	4
3. RESULTAT	5
3.1 Förekomst av spillkråka och tretåig hackspett	5
3.1.1 Bohål och spår	5
3.1.2 Resultat från hackspettsinventering 2025	6
3.2 Tidigare kända förekomster	7
3.3 Livsmiljöer	9
4. PÅVERKAN PÅ FRIDLYSTA ARTER	10
4.1 Allmänt om artskydd	10
4.1.1 Bevarandestatus	11
4.2 Fridlysta arter som riskerar att påverkas	12
4.2.1 Arter som omfattas av 4 § artskyddsförordningen	12
4.3 Rekommenderade anpassningar och skyddsåtgärder	14
5. REFERENSER	15
BILAGA 1. BESKRIVNING AV BIOTOPER	

1. Inledning

I samband med detaljplanering av fastigheten Ersmark 22:2 har observationer av spillkråka och tretåig hackspett inom fastigheten gjorts. Alla fåglar omfattas av 4 § artskyddsförordningen. Spillkråka och tretåig hackspett är därtill rödlistade och listade i bilaga 1 till fågeldirektivet vilket ger särskild anledning att göra artskyddsbedömningar för enskilda arter. För att utreda tillåtligheten för planerad detaljplan har Pelagia Nature & Environment AB på uppdrag av Umeå kommun utfört en inventering av spillkråka och tretåig hackspett, avgränsat arternas livsmiljöer inom och i anslutning till fastigheten (Figur 1.1) samt sammanställt en artskyddsutredning.



Figur 1.1. Projektområdet (blå polygon) som påverkas av detaljplanen, samt inventeringsområdet för spillkråka och tretåig hackspett (röd polygon) på fastigheten Ersmark 22:2, Umeå kommun.

1.1 Avgränsningar

Artskyddsutredningen avgränsades till norra delen av detaljplaneområdet Ersmark 22:2 med utökade inventeringsytor i enlighet med Figur 1.1, mot norr och öst, för att få ett helhetsgrepp om fokusarterna rör sig i, och i det omkringliggande området, och därigenom kan tänkas beröras av verksamhet inom detaljplaneområdet.

I samband med planeringen av detaljplanen har Länsstyrelsen efterfrågat vidare utredning om arterna spillkråka och tretåig hackspett kan komma att påverkas av byggnationsplanerna, varför denna utredning avgränsas till dessa två arter.

1.2 Artutsök

En artsökning omfattande fynd av spillkråka och tretåig hackspett som gjorts över Ersmark 22:2 har genomförts via SLU Artdatabanken den 6 november 2024. En artsökning av öppna fynd i ett större område (en kilometer kring inventeringsområdet) har även gjorts 5 maj 2025.

Allmänt om fokusarterna

Spillkråka

Spillkråka (*Dryocopus martius*) förekommer i nästan hela landet och lever i barr- eller blandskog men även i ren lövskog. De tätaste populationerna förefaller finnas i äldre, variationsrik, blandskog med gott om död ved och gamla träd. Varje par utnyttjar 400–1 000 hektar skog beroende på skogens kvalitet. I en optimal biotop finns dock betydligt tätare populationer (ett par per 100 hektar). Så länge det finns tillgång till grova boträd inom reviren tycks mer eller mindre stora inslag av kalhyggen inte utgöra något överskuggande problem, åtminstone upp till en viss gräns.

Spillkråka mejslar på våren (mars–maj) ut ett stort bohål i levande eller döda träd med stamdiameter på minst 30–40 cm i brösthöjd. Den häckar relativt ofta även i gamla bohål. Bohålen utnyttjas av en mängd andra djur- och fåglar förutom spillkråkan själv. Spillkråkan är således en nyckelart i boreala skogar. Vanliga boträd i norra Sverige är asp, men också tall. Födan utgörs till stor del av ved- och stacklevande myror - hästmyror (*Camponotus* sp.) har en särställning – men också vedlevande skalbaggar och andra ryggradslösa djur. Spillkråka födosöker ofta lågt på träd, på stubbar eller högstubbar och inte sällan på kalavverkade ytor.

De hästmyror som spillkråkan till stor del lever av är ofta täckta av snö under vintern, eftersom de håller till i stubbar och granarnas nedre delar. Spillkråkan kan därför missgynnas av ett tjockt snötäcke då arten blir mer beroende av tillgången på stående död ved såsom sparade högstubbar på hyggen eller i naturskogsartade bestånd (Mikusinki 1997). Vintertid kan gråal, främst äldre döende träd, vara ett viktigt födosöksträd för spillkråka, där halsstekellarver är den främsta födokällan.

Tretåig hackspett

Tretåig hackspett (*Picoides tridactylus*) är en medelstor hackspett som häckar i skogsmark, främst i norra Sverige. Arten förknippas mest med naturskogsartad barrskog (särskilt granskog) med döda eller döende träd, men häckar i andra länder även i andra typer av skogsmiljöer. Arten kan särskilt gynnas av naturliga störningar som skapar stora volymer död ved såsom vindfällen, insektsdödad eller brandskadad skog. Studier pekar på att mängden substrat (döda eller döende träd) måste överstiga 10–15 m³/ha. Många häckningsrevir för arten är i dagens brukade skogslandskap långt ifrån deras optimala tillstånd och volymen döda eller döende träd underskrider i de flesta fall artens habitatkrav.

Tretåig hackspett håller under häckningsperioden ett revir på några tiotals hektar, men revirets storlek beror troligen på livsmiljöns kvalitet och tillgång på föda. Boet hackas ut i gran (ett träd som sällan nyttjas av andra hackspettar) men också i andra träd som asp, björk eller tall. Både hanen och honan i paret hjälps åt med ruvning av äggen som läggs i maj eller juni. Ungarna matas främst med larver av vedlevande skalbaggar (långhorningar) samt andra bark- och vedlevande ryggradslösa djur, exempelvis spindlar. Vintertid rör sig arten i betydligt större områden på omkring hundratals hektar, och lever då främst på barkborrar som plockas under bark. Under våren dricker tretåig hackspett sav från granar, och ibland tallar, och hackar då ut karaktäristiska ringmönster runt trädets stam. Detta beteende finns även noterat från större hackspett.



Genomförande

Som underlag för artskyddsutredningen genomfördes dels en livsmiljöbedömning för fokusarterna spillkråka och tretåig hackspett i projektområdet, dels en inventering av hackspett inom projektområdet och ett angränsande område till projektområdet, vidare kallat inventeringsområde (Figur 1.1). Utökningen syftade till att sätta projektområdet i ett större sammanhang och identifiera förekomst och livsmiljöer för fokusarterna i angränsande naturområden.

2.1 Inventering av spillkråka och tretåig hackspett

Inventering av spillkråka och tretåig hackspett genomfördes dels genom eftersök av bohål och spår, dels avgränsning av lämpliga biotoper samt genom inventering under perioden då hackspettar markerar revir genom trumningslåten.

2.1.1 Inventering av bohål och spår

Inventering av spår från spillkråka och tretåig hackspett utfördes utanför häckningstid, vilket även är utanför tiden då hackspettar vanligen markerar revir genom trumningslåten. Inventeringen tillät därför ingen aktuell bedömning av arternas häckning inom området. Däremot kan metoden användas till att bedöma skogens lämplighet som livsmiljö för hackspettar baserat på skogens kvalitet och struktur. Eventuella observationer av hackspår eller bohål kan indikera om området har nyttjats som födosöksområde och/eller att revir för arterna har förekommit inom inventeringsområdet.

Hackspettinventeringen och livsmiljöbedömningen utfördes samtidigt, vid två tillfällen längs två olika rutter (Figur 2.1). Inventering av hackspett genomfördes med metoden linjetaxering, vilket innebär att inventeraren förflyttade sig utefter förbestämda rutter och noterade individer och andra spår från de olika arterna. En viktig förutsättning vid valet av rutternas sträckning var att de skulle ge en representativ bild av artsammansättningen inom inventeringsområdet samt vara möjlig att upprepa vid framtida inventeringar. Första fältbesöket utfördes 2024-11-06 och fokuserade framför allt på inventering av spillkråka och tretåig hackspett. Andra besöket utfördes 2024-11-12, med större vikt på miljöbedömning och miljöns lämplighet för tretåig hackspett och spillkråka.

Rutterna lades med ett avstånd på 50 meter mellan varandra (Figur 2.1). Inventeringen inleddes vid gryning, men eftersom inventeringen utfördes under perioden på året då aktiviteten hos hackspettar generellt är låg, har tiden på dygnet mindre betydelse. Detta innebär att inventeringen kunde pågå under dygnets ljusa timmar. Vid första inventeringstillfället påbörjades inventeringen från söder och i medsols riktning, vid andra inventeringstillfället skedde inventeringen från motsatt håll.

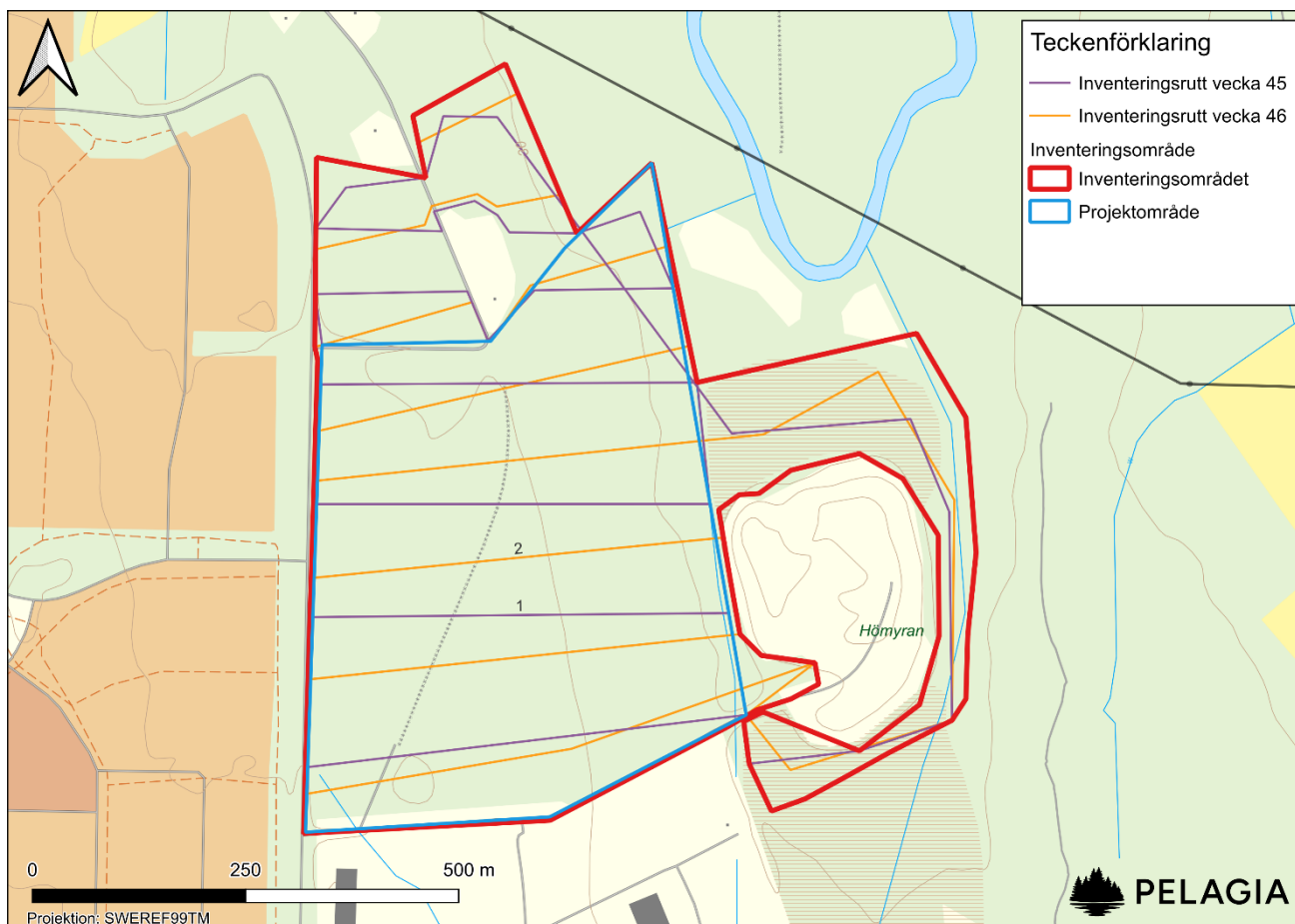
Möjlig förekomst av tretåig hackspett och spillkråka bedömdes genom identifierade hackspår. Hackspår definieras som spår på trädstammar som resultat av fågelns födosök, och skildes från spår efter bohållbyggnad. Spår av tretåig hackspett kan ses i form av ringhack och avbarkning (Pechacek, 2006, s. 236). Spår av förekomst av spillkråka utgörs främst i form av enstaka fyrkantiga hackhål eller stora vertikala djupa hål långt ner på trädens bas, vilka utförs vid eftersök av vedlevande hästmyror (Gorman 2015).

Samtliga spår noterades med koordinater och en grovt uppskattad ålder enligt kategorierna *färska spår* eller *gamla spår*. Under inventeringen lyssnades det också efter födosökshackning och varningslåten för att identifiera eventuella hackspettar som befann sig i området.

2.1.2 Inventering av hackspett

Syftet med den riktade hackspettsinventeringen var att identifiera eventuell revirförekomst av spillkråka och tretåig hackspett inom inventeringsområdet (Figur 2.1). Detta gjordes genom att lyssna efter de trumningar som hackspettar använder för att markera revir. Inventeringen startade i gryningen och utfördes genom att långsamt gå igenom inventeringsområdet. Med jämna mellanrum gjordes stopp för att lyssna efter hackspettarnas trumningar och låten samt för att notera nya födosökshack. Inventeringen genomfördes vid fyra tillfällen år 2025 under perioden 21 mars - 15 april.





Figur 2.1 Rutter för inventering av hackspett. Blå polygon anger projektområde och röd polygon anger inventeringsområde.

2.2 Avgränsning av livsmiljöer

Förekomst av livsmiljöer för arterna avgränsades genom att klassificera och avgränsa biotoper baserat på observationer av hackspettarnas förekomst och generella biotopobservationer, såsom förekomst av död ved, skogens struktur, trädslag och markfuktighet. Avgränsningen kan liknas vid en enklare naturvärdesinventering, men där artinventering av naturvärdesarter uteblir.

För tretåig hackspett användes förekomsten av död ved, framför allt döende till nyligen döda träd samt äldre träd som indikatorer på lämpliga livsmiljöer. Sumpskogar med större andel död ved nyttjas ofta som revirens kärnområden (Birdlife Sverige 2019b). Förekomst av tretåig hackspett inom området bedömdes baserat på hackringar på framför allt barrträd som resulterat från födosök efter trädsav. En annan indikator var barkbrytning på gran, som är resultatet från födosök efter vedlevande skalbaggar.

För att avgränsa lämpliga livsmiljöer för spillkråka bedömdes tillgång på mogen död ved samt tillgång på grova aspar och tallar för artens möjlighet att bygga bohål (Birdlife Sverige 2019a). Grova, gamla tallar förekom inte inom området, och därmed var det bara asp med större än 30 centimeters diameter i brösthöjd som bedömdes intressanta för eventuella häckning. Till skillnad från tretåig hackspett har spillkråka i övrigt bättre möjligheter att nyttja fragmenterade skogsområden med ingående kalhyggen. Boträd kan därför placeras på mer slumpartade platser, ibland ute på hyggen. Förekomst av spillkråka bedömdes genom spår efter artens födosök på häst- och stackmyror på trädstammar, samt även spår av andra födosökshack, till exempel avbarkning och spår av näbbslag i veden.

För att komplettera inventeringen har inrapporterade artobservationer från Artportalen (Artdatabanken 2024) av spillkråka och tretåig hackspett också använts i bedömningen.

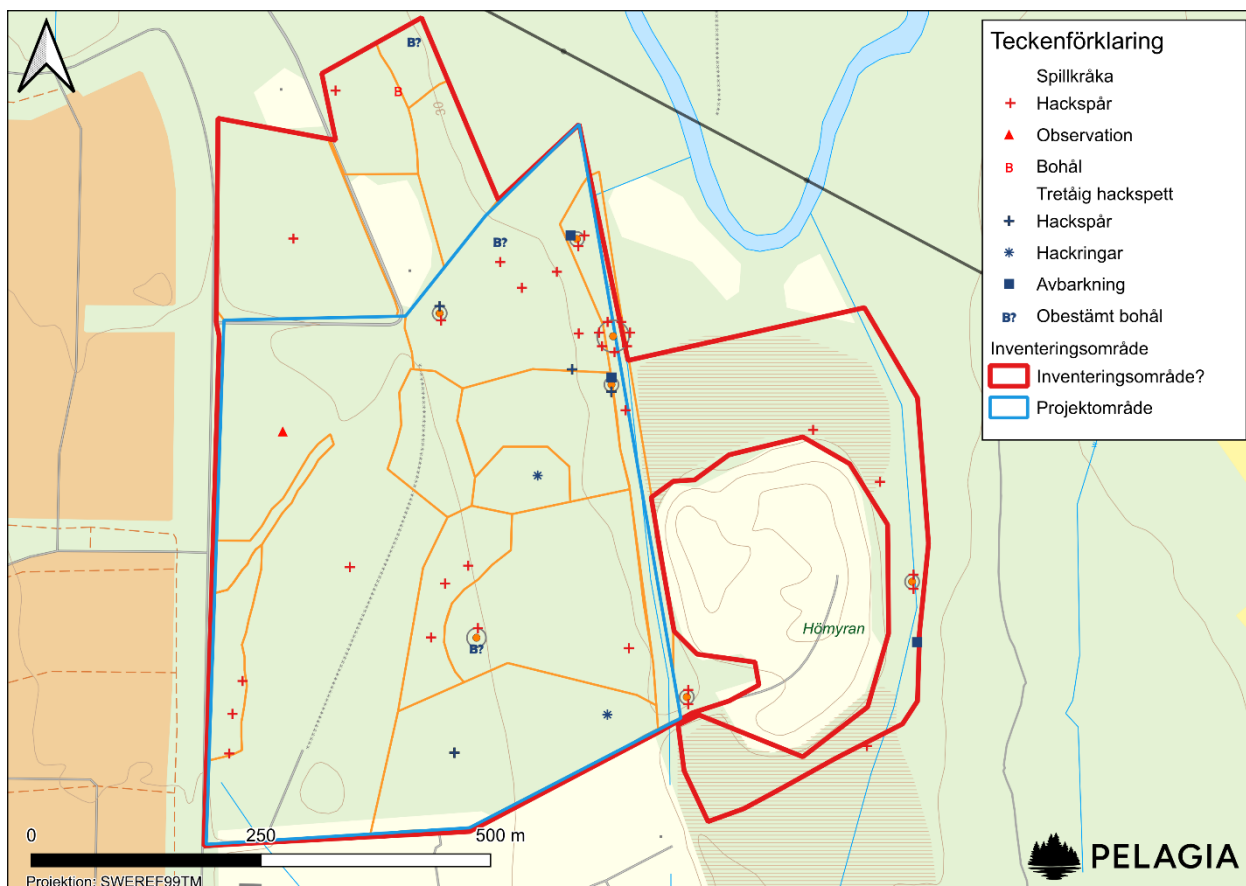
3. Resultat

3.1 Förekomst av spillkråka och tretåig hackspett

3.1.1 Bohål och spår

Vid inventeringen påträffades flertalet spår från födosök av båda arterna inom inventeringsområdet (Figur 3.1). Flest spår påträffades i skogspartier närmast det dike som rinner genom inventeringsområdet och i ett parti med äldre granskog i inventeringsområdets norra delar. Bohål av spillkråka noterades vid en plats, strax norr om projektområdet. Observationer gjordes främst i form av födosöksspår från spillkråka. Inventeringsområdet kan sannolikt utgöra födosöksområde för spillkråka. Utförda inventeringar 2025 indikerar att inventeringsområdet däremot inte utgör en del av ett kärnområde för ett revir detta år då inga revirhävdande spillkråkor observerades.

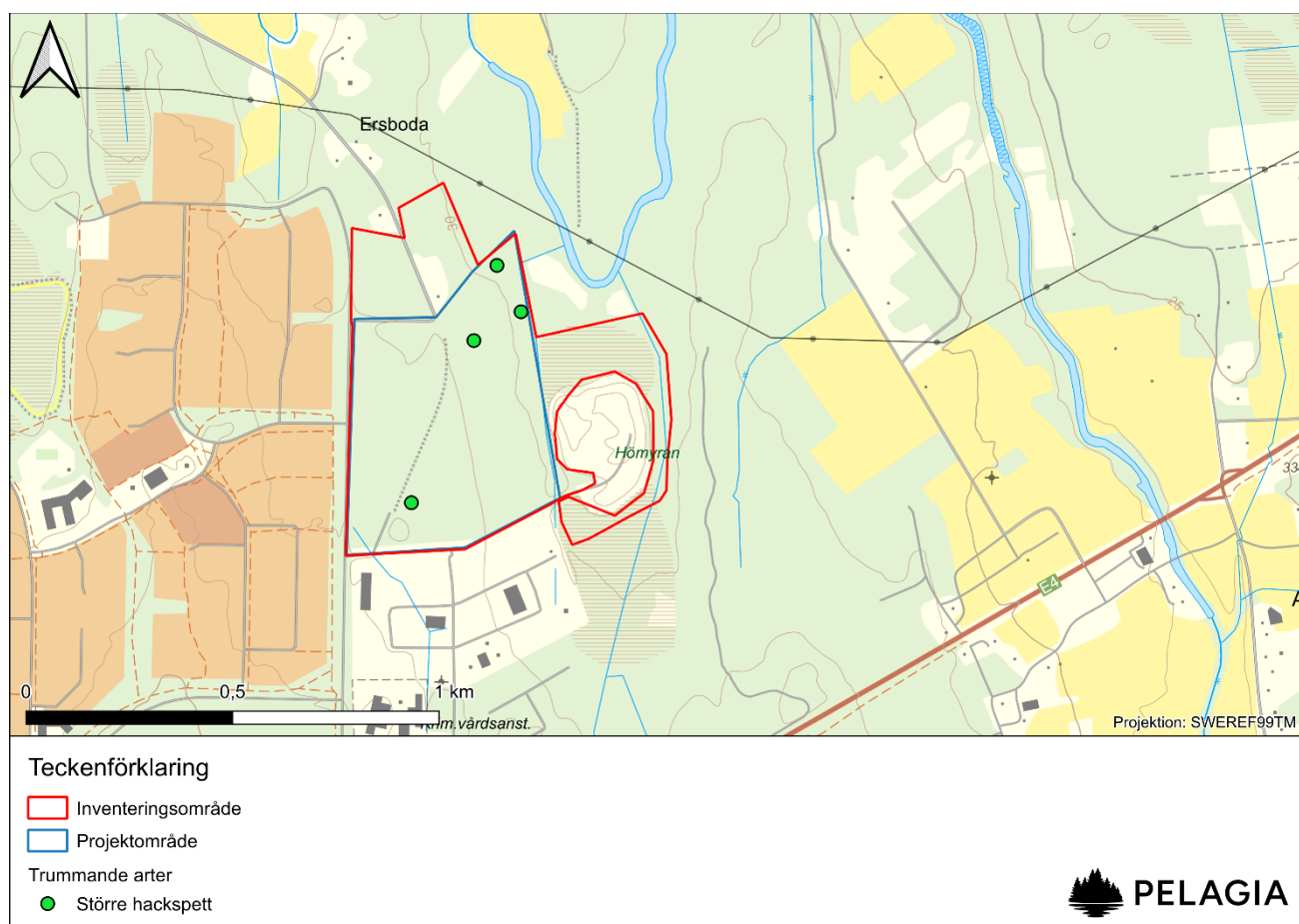
Spår, bestående av både hackspår, ringhack och avbarkning från tretåig hackspett observerades vid åtta lokaler. Tre potentiella bohål har återfunnits vid inventeringen, varav två är belägna i den norra delen av inventeringsområdet. Bohålen skulle också kunna tillhöra större hackspett, som också observerades i området. Flest spår återfanns i skogspartierna i inventeringsområdets nordöstra hörn. Området bedöms utgöra ett födosöksområde för tretåig hackspett, men resultatet från inventeringarna 2025 visar att inventeringsområdet inte utgör något kärnområde för ett potentiellt revir för arten.



Figur 3.1. Resultat från utförda inventeringar. Blå polygon anger projektområde.

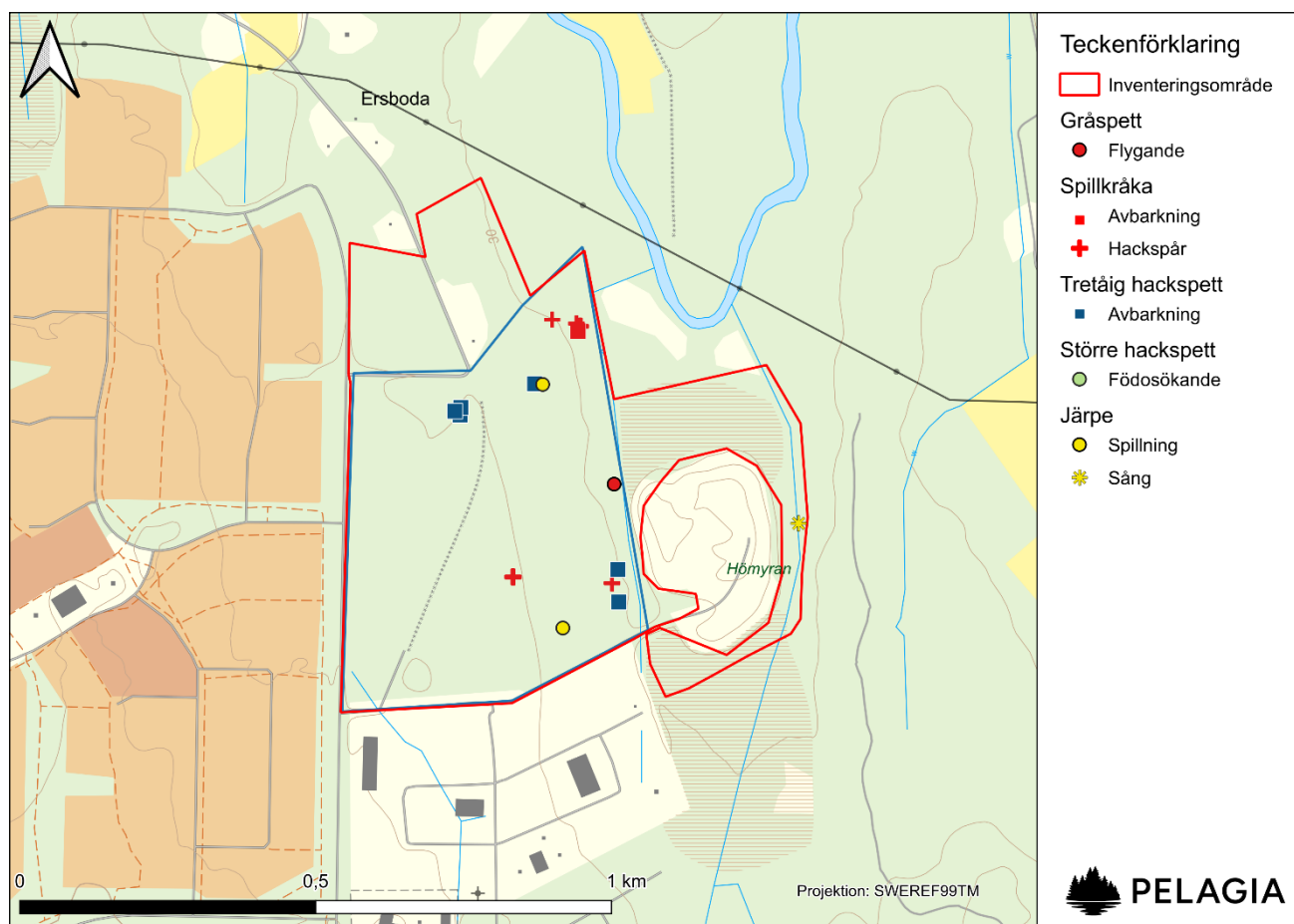
3.1.2 Resultat från hackspettsinventering 2025

Under inventeringen 2025 noterades trumning av större hackspett under tre av de fyra besöken (Figur 3.2). Ingen trumning från någon annan art noterades.



Figur 3.2. Trumningar av större hackspett som noterades under hackspettinventeringen 2025. Röd polygon indikerar inventeringsområdets utbredning och blå polygon visar projektområdet.

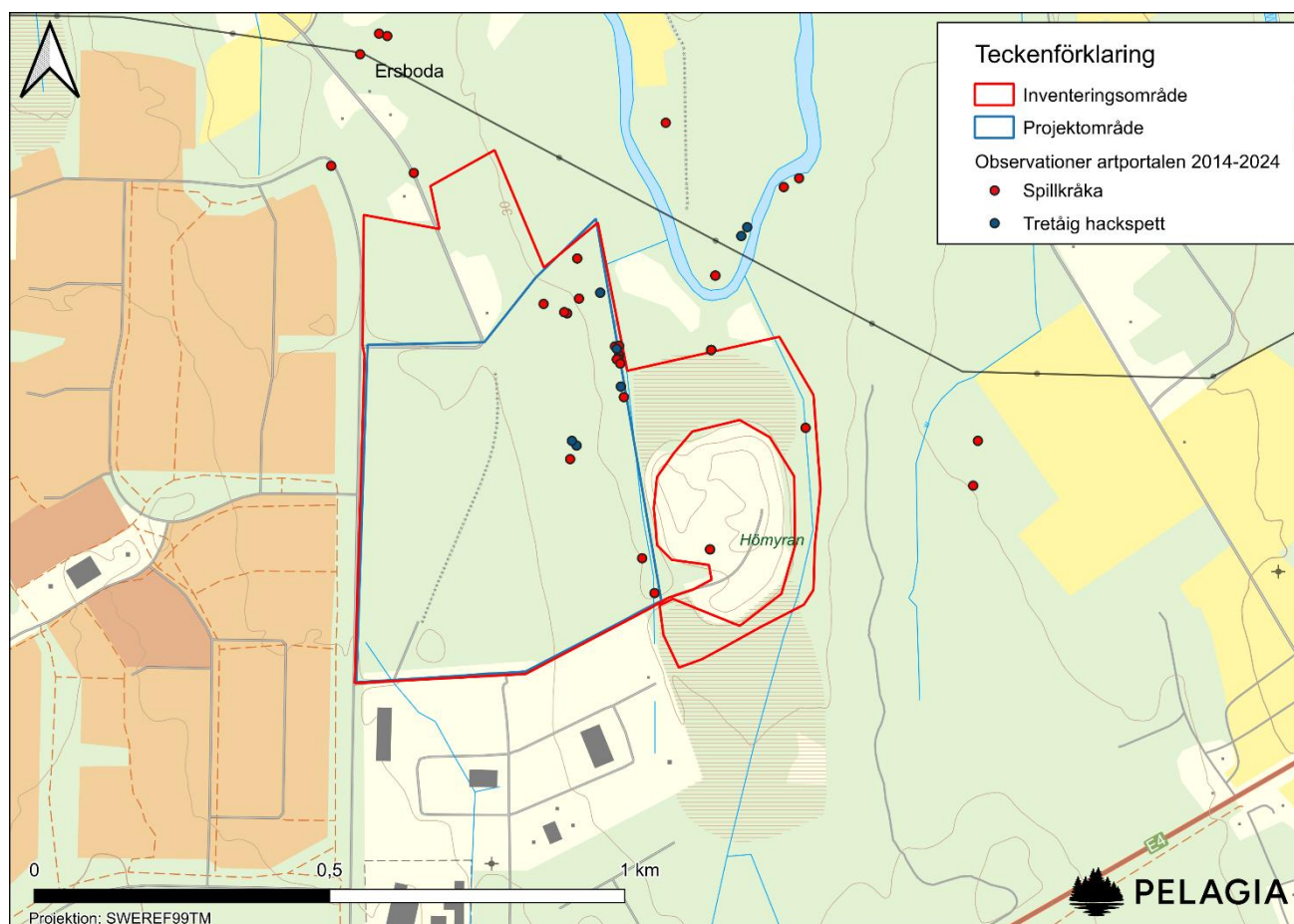
Därutöver gjordes observationer av färska hackspår och avbarkningar från spillkråka och avbarkning från tretåig hackspett (Figur 3.3).



Figur 3.3. Övriga observationer av hackspettar och järpe som gjordes inom inventeringsområdet (röd polygon) under hackspettsinventeringen 2025.

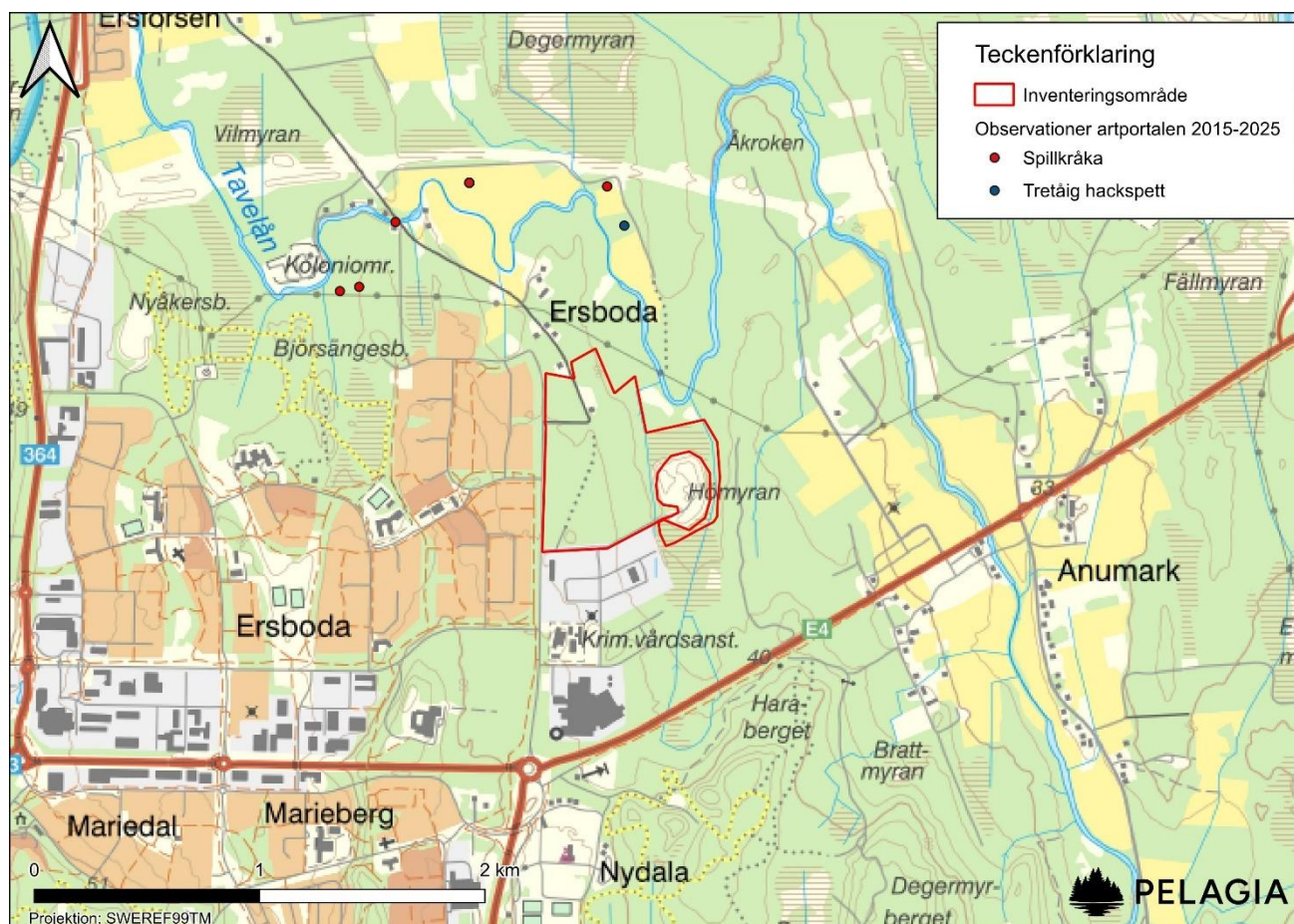
3.2 Tidigare kända förekomster

Tidigare har tolv observationer av spillkråka och fem observationer av tretåig hackspett rapporterats från inventeringsområdet. Till största del har observationer gjorts i skogsområden i inventeringsområdets nordöstra del (Figur 3.4). Observationerna bestod främst av äldre spår från födosök. Individer av spillkråka observerades vid två tillfällen under inventeringarna hösten 2024, vid det ena tillfället var det en lockande individ och vid det andra tillfället en födosökande individ.



Figur 3.4. Fynd av spillkråka och tretåig hackspett från 2014 till 2024 inrapporterade till Artportalen. Blå polygon anger projektområde, och röd polygon anger inventeringsområde.

Inom en kilometer från inventeringsområdet har det under perioden år 2015–2025 gjorts observationer av både spillkråka och tretåig hackspett som indikerar häckning (SLU Artdatabanken 2025). Dessa observationer bestod bland annat av noterade bibesök och observation av ungar. Observationerna är rapporterade 0,5–1 kilometer norr och nordväst om inventeringsområdet (Figur 3.5).



Figur 3.5. Observationer som indikerar häckning av spillkråka och tretåig hackspett inom en kilometer från inventeringsområdet (röd polygon) som rapporterats i till artportalen under perioden 2015–2025.

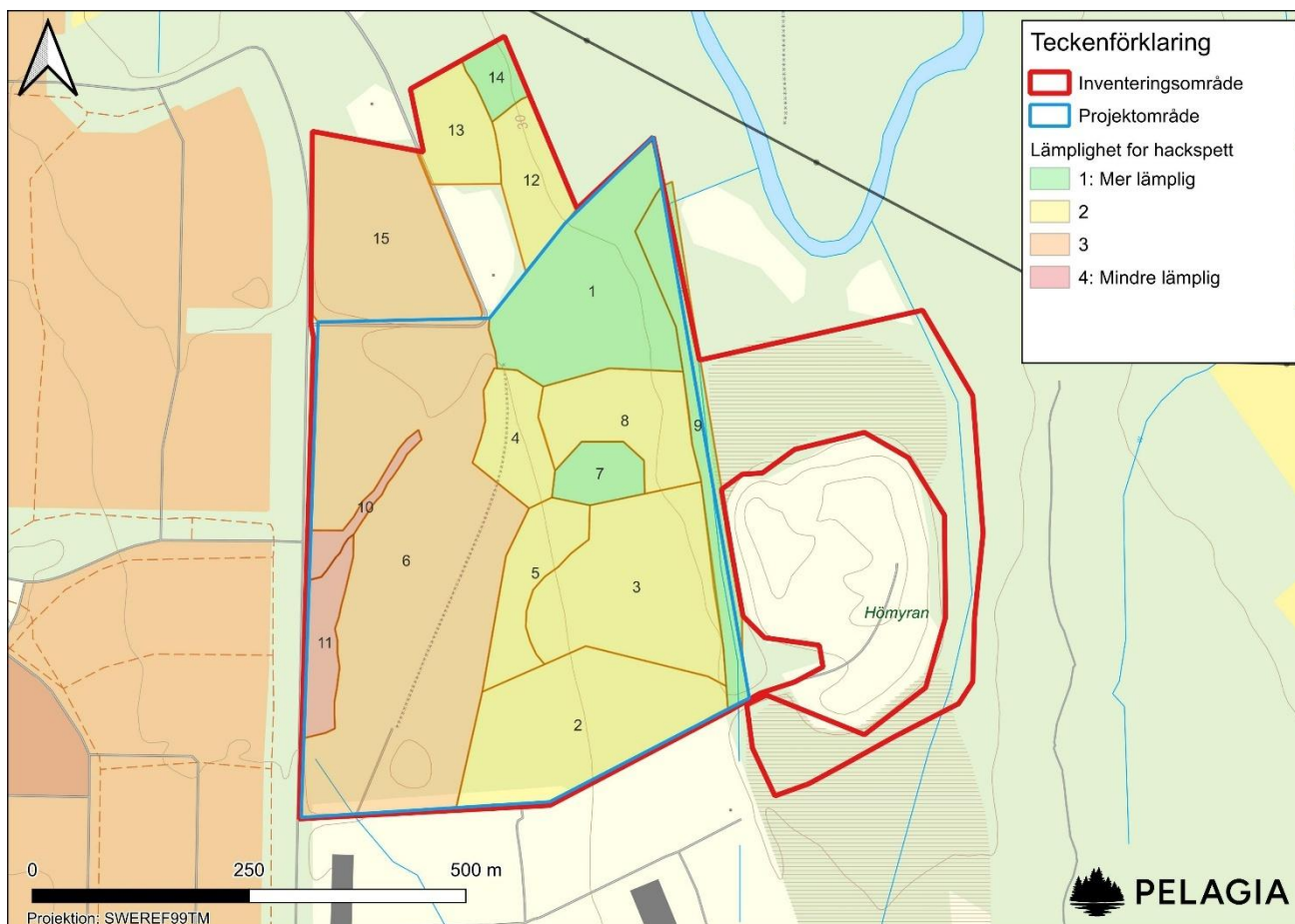
3.3 Livsmiljöer

Både spillkråka och tretåig hackspett lever i skogsområden med tillgång på död ved, då båda arterna födosöker efter vedlevande skalbaggar och deras larver i död ved. Tretåig hackspett är dock i högre grad beroende av sådana miljöer jämfört med spillkråkan. Spillkråkan kan genom födosök på myror i myrstackar och stubbar klara sig även i brukade och fragmenterade landskap.

Delar av området för detaljplanen utgörs av äldre granskog, eller barrblandskog med sumpskogskaraktär, vilka båda utgör goda livsmiljöer för dessa arter. Med detta sagt har däremot inga delområden optimala biotopkvaliteter för dessa arter.

Inventeringsområdet består framför allt av produktionspräglad skog med *låg* eller *viss* lämplighet för spillkråka och tretåig hackspett. Dessa delområden har ingen eller endast begränsad förekomst av äldre träd och död ved.

Baserat på inventeringsresultaten från hackspettinventeringen och den biotopkartering som utförts har en bedömning om lämpliga livsmiljöer gjorts enligt Figur 3.6. Förekomster av mer lämpliga miljöer för de båda arterna utgörs främst av biotop 1, 7, 9 och 14. För en detaljerad beskrivning av identifierade biotoper, se Bilaga 1.



Figur 3.6. Biotopers lämplighet för spillkråka och tretåig hackspett inom inventeringsområdet.

4. Påverkan på fridlysta arter

4.1 Allmänt om artskydd

I Miljöbalken (MB) regleras miljö- och naturskyddsfrågor på nationell nivå. I 8 kap. MB återfinns bestämmelser om skydd för biologisk mångfald och genom 8 kap. 1 § MB har regeringen rätt att meddela föreskrifter om artskydd.

Stora delar av det lagstiftade skyddet för enskilda arter i Sverige regleras genom artskyddsförordningen. Artskyddet i fridlysningsbestämmelserna i 4–15 §§ innebär förbud mot att genomföra vissa åtgärder. Frågan om skyddade arter ska komma in tidigt i planerings- och prövningsprocesser för att säkra att det finns möjlighet att bedöma om lokaliseringen av verksamheten/planen är lämplig samt om det finns tillräckliga försiktighetsmått som gör att verksamheten/planen kan tillåtas (Naturvårdsverket 2025).

Vid bedömning om en lokalisering är lämplig bör i första hand lokaler med skyddade arter undvikas. I andra hand ska skyddsåtgärder genomföras för att helt ta bort, eller åtminstone minska, de negativa effekterna för de skyddade arterna. Artskyddsförordningen innehåller som nämnts en rad förbud, det vill säga artskydds-förbuden. En dispens utgör ett undantag från förbudet. Om en verksamhet/plan innebär att ett av dessa förbud bryts och en dispens inte kan lämnas hindrar det verksamheten/planen från att genomföras.

Mark- och miljööverdomstolen (MÖD) fann i målet MÖD 2013:13 att artskyddsförordningen ska ses som en preciserings av vad som kan följa av de allmänna hänsynsreglerna när det gäller skydd av arter (Naturvårdsverket 2009). En del i prövningen blev då att, med tillämpning av relevanta fridlysningsbestämmelser i artskyddsförordningen, bedöma hur de skyddade arterna påverkas av den planerade verksamheten. Genom att föreskriva villkor om försiktighetsmått och skyddsåtgärder kan prövningen leda till att verksamheten inte kommer i konflikt med fridlysningsbestämmelserna och att det därför inte blir aktuellt med dispensprövning.

Art- och habitatdirektivet (Rådets direktiv 1992/43/EEG) samt fågeldirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG) har i delar införlivats i svensk lag genom artskyddsförordningen. Delar som berör fridlysning av enskilda arter uttrycks genom 4 §, 4 a §, 5 § och 7 § artskyddsförordningen. 5 § berör förbud mot fångst eller dödande med vissa metoder, och aktualiseras inte vid den planerade detaljplanen.

Vissa av förbuden i 4, 4a och 7 §§ artskyddsförordningen gäller enbart *avsiktligt* handlande. Avsiktlighetsrequisitet omfattar enligt sin ordalydelse ett medvetet agerande där syftet exempelvis är att döda ett djur, till exempel vid jakt. Begreppet kan dock även omfatta sådana åtgärder eller verksamheter som egentligen har ett annat syfte, men där en verksamhetsutövare är tillräckligt informerad och medveten om de sannolika följderna av sitt handlande och trots detta vidtar åtgärden.

I artskyddsförordningen finns även arter med nationellt skydd som ej är skyddade på EU-nivå. Dessa arter är listade i Bilaga 2 till artskyddsförordningen och är nationellt eller regionalt fridlysta enligt 6, 8 eller 9 §§ i samma förordning.

4.1.1 Bevarandestatus

För vissa lagrum (8–9 §§) är det relevant att beakta en specifik arts *bevarandestatus* vid bedömning av påverkan utifrån förbuden i artskyddsförordningen.

Bevarandestatus på artnivå bedöms utifrån tre faktorer som listas i 16 § 4 stycket i förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (områdesskyddsförordningen). Med bevarandestatus för en art avses summan av de faktorer som påverkar den berörda arten och som på lång sikt kan påverka den naturliga utbredningen och mängden hos dess populationer. En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

1. uppgifter om den berörda artens **populationsutveckling** visar att arten på lång sikt kommer att förbli en livskraftig del av sin livsmiljö.
2. artens naturliga eller hävdvibetade **utbredningsområde** varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid och
3. det finns och sannolikt kommer att fortsätta att finnas en tillräckligt stor **livsmiljö** för att artens populationer skall bibehållas på lång sikt.

Bevarandestatusen kan bedömas på olika nivåer, såväl regional som nationell nivå, men också för den lokala populationen. Den lokala nivån är inte fastställd för olika arter utan är beroende på artspecifik ekologi och särskilt spridningsförmåga. SLU Artdatabanken (Westling m.fl. 2019) gör regelbundna rapporteringar av bevarandestatus för de arter som omfattas av Art- och habitatdirektivet. Rapportering av bevarandestatus på nationell nivå görs utifrån olika biogeografiska nivåer som delar upp Sveriges landyta till kontinental region (Skåne, Blekinge, Halland), alpin region (fjällnära områden) samt boreal region (övriga delar av landet).

Bevarandestatus är också relevant i de fall en artskyddsdispens behöver sökas utifrån artskyddsförordningens 14 § (dispens från 4, 4 a, 5 och 7 §§) eller 15 § (dispens från 6, 8, 9 §§). Detta eftersom en sådan dispens förutsätter att upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus på olika geografiska nivåer inte försvåras.



4.2 Fridlysta arter som riskerar att påverkas

4.2.1 Arter som omfattas av 4 § artskyddsförordningen

4 § artskyddsförordningen omfattar ett skydd för alla vilda fåglar i Sverige.

”4 § Det är förbjudet att

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningssperiod, om inte störningen saknar betydelse för att
 - a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller
 - b) återupprätta populationen till den nivån.

Förbudet gäller inte jakt efter fåglar. I fråga om sådan jakt finns bestämmelser med motsvarande innebörd i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905). Förordning (2022:928).”

De senaste ändringarna i artskyddsförordningen trädde i kraft den 1 oktober 2022 och medförde ett särskiljande av fridlysning för fåglar i förhållande till fridlysning av andra djur (4 a §). Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen (2022) har publicerat en gemensam tolkning av 4 § artskyddsförordningen i samband med skogsbruk. I denna tolkning noteras att förbuden för 4 § p 1, 2 och 4 utlöses först när det sker en risk för upprätthållandet av en tillfredsställande nivå för en fågelarts population, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov eller att återupprätta populationen till den nivån. Angiven vägledning är skriven specifikt i förhållande till skogsbruk, men samma tolkning bör vara tillämplig vid alla verksamheter och åtgärder som inte har det uttryckta syftet att bryta mot gällande förbud, liksom planläggning för bostadsbyggande.

En tillfredsställande nivå på en fågelarts population bör enligt nämnda myndigheter vara en nivå som innebär att en fågelart långsiktigt kan finnas kvar inom sitt naturliga utbredningsområde. Bedömningen av lokala förekomster och regional status behöver beaktas i förhållande till förekomsten på nationell nivå. Bedömningen av om en fågelarts population bibehålls på en tillfredsställande nivå behöver kunna styrkas och motiveras utifrån aktuella vetenskapliga underlag och bästa möjliga vetenskapliga kunskap från fall till fall. Myndigheterna anger vidare att en fågelart inte behöver vara direkt utrotningshotad för att man ska bedöma att dess population inte kan bevaras på en tillfredsställande nivå. Det räcker att populationen inte är långsiktigt stabil.

Ett syfte med att bedöma påverkan på populationsnivå både lokalt, regionalt och nationellt är att fånga upp arter som kan vara sällsynta och hotade i en viss region, men inte på det nationella planet. Det finns inga fastställda riktlinjer för vilken avgränsning som bör göras för dessa olika geografiska nivåer för fåglar. Fåglar har dock gemensamt att de är rörliga och kan uppsöka alternativa livsmiljöer över stora områden. Detta talar för att avgränsningen av geografiska nivåer kan göras på en större geografisk skala än för spridningsbegränsade arter. Avgränsningen av olika geografiska nivåer vid artskyddsutredningar för fåglar görs ofta av praktiska skäl utifrån administrativa gränser, exempelvis kommunnivå, provins-/landskapsnivå eller länsnivå. Populationsuppskattningar finns tillgängliga på en regional nivå för Västerbottens landskap (Ottosson m.fl. 2012) samt från vissa lokala inventeringar kring Umeå.

Uppdraget omfattas av arterna spillkråka och tretåig hackspett enligt överenskommelse med Umeå kommun utifrån Länsstyrelsens rekommendation (Tabell 1). Eventuella förekomster av övriga fridlysta arter inom projektområdet ingår ej i artskyddsutredningen.



Tabell 1. Prioriterade arter av hackspett som eventuellt häckar inom, eller i närheten av projektområdet, för vilka påverkan av detaljplaneringen bedöms vara relevant att utvärdera. Kategori (Kat) listar vilken kategori av prioriterade fågelarter som är relevant: rödlistade och/eller listad i bilaga 1 till Fågeldirektivet (B1). Rödlistningskategorier förkortas enligt konvention: NT: Nära hotad. Häckningsperioder anges för boreal region enligt Naturvårdsverket (2009).

Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Kat.	Häckningsperiod boreal region
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	NT/B1	1 mars–10 augusti
Tretåig hackspett	<i>Picoides tridactylus</i>	NT/B1	10 april–10 augusti

Spillkråka^{NT/B1}

Populationsnivå och trend

Spillkråka är rödlistad i kategorin nära hotad (NT) och upptagen i Bilaga 1 till artskyddsförordningen.

Nationellt sker eller förväntas det ske en minskning av populationen. Minskningen avser kvaliteten på artens habitat (minskad tillgång på lämpliga bo- och födoträd samt minskad födotillgång) och antalet reproduktiva individer (SLU Artdatabanken 2024). På populationsnivå har minskningen uppgått till 22 procent under perioden 2002 till 2021. Antalet par nationellt uppskattades år 2018 till 24 000 (Wirdheim 2023).

På regional nivå uppskattades år 2012 att det fanns 1200 par i Västerbotten (Ottosson m.fl. 2012) och minskningen har under perioden 2012 till 2021 varit åtta procent för landet som helhet under samma period (Wirdheim 2023). Det innebär att populationen regionalt beräknas ha minskat till cirka 1100 par till och med 2021, under förutsättning att minskningen varit lika stor i Västerbotten som den nationella siffran visar.

Risk för påverkan

Spillkråka har observerats en gång inom markanspråket för detaljplanen, och ett bohål har återfunnits vid en plats strax norr om projektområdet. Flertalet spår av födosök har återfunnits på flera platser inom projektområdet. Samtliga observationer är gjorda inom storleksramen för ett revir för spillkråka. Under inventeringarna 2025 har inga observationer av revirhävande spillkråka gjorts, vilket indikerar att arten inte häckar inom området. Det finns heller inga tidigare rapporter om revirhävande spillkråka inom projektområdet eller i dess närhet. Dock har observationer gjorts cirka en kilometer norr och nordväst om inventeringsområdet som tyder på att revir förekommer där.

Detaljplaneringen av området innebär att en väsentlig andel skog i området planeras att avverkas, varigenom vissa lämpliga födosöksmiljöer för spillkråka går förlorade. Dock kommer en större andel av områden med högre lämplighet enligt detaljplanen att sparas och kommer därmed fortsatt att vara tillgängliga födosöksmiljöer. Påverkan på födotillgång i detta fall bedöms vara försumbar. Det kan dock påminnas att annan exploatering i närområdet, exempelvis skogsavverkning även kan påverka födotillgången, vilket på sikt kan få påverkan på den lokala populationen.

Hackspettar betraktas i regel som störningskänsliga och skygga arter, åtminstone vid åsynen av människor nära boet. För att undvika en sådan kortsiktig påverkan på artens häckning kan skogsavverkning utföras innan eller efter häckningsperioden (Tabell 1).

Konsekvens på populationsnivå

Då spillkråka är en mindre vanlig art kan det vara värt att överväga särskild hänsyn. Arten tycks kunna överleva i fragmenterade landskap där det finns inslag av äldre skog, men tillgången till denna typ av skogsbiotoper är sparsam i den närmaste omgivningen. Då det under inventeringarna 2025 inte gjorts några observationer av revirhävande spillkråka, bedöms arten inte häcka inom området. Eftersom det i dagsläget inte bedöms finnas något aktivt revir i området samt att lämpliga födosöksmiljöer fortsatt kommer finnas tillgängliga, bedöms risken för negativa konsekvenser på den lokala populationen av spillkråka som låg och därmed även en låg påverkan på den regionala och nationella populationen.



Tretåig hackspett^{NT/B1}

Ekologi och status

Tretåig hackspett är rödlistad i kategori *Nära hotad* och listad i bilaga 1 till fågeldirektivet.

Nationellt sker eller förväntas det ske en minskning av populationen. Minskningen avser kvaliteten på artens habitat (minskad tillgång av lämpliga födoträd och därmed minskad födotillgång) och antalet reproduktiva individer (Artdatabanken 2022). På populationsnivå har minskningen uppgått till 40 procent under perioden 2002 till 2021. Antalet par uppskattades år 2018 till 7900 (Wirdheim 2023).

På regional nivå i Västerbottens län uppskattades år 2012 att det fanns 500 par (Ottosson m.fl. 2012) och minskningen har under perioden 2002 till 2021 varit 40 procent för landet som helhet (Wirdheim 2023). Det innebär att populationen beräknas regionalt ha minskat till cirka 300 par fram till och med 2021 under förutsättning att minskningen varit lika stor i Västerbotten som nationellt. Med stor sannolikhet är populationen av tretåig hackspett trängd i Västerbottens län, inklusive i Umeå med omnejd. Det är dock inte känt när denna minskning skett eftersom skogslandskapet under en längre tid varit starkt påverkat och naturskogar är fragmenterade.

Risk för påverkan

Ingen observation av tretåig hackspett gjordes under de utförda inventeringarna men flera karaktäristiska födosöksspår samt några potentiella bohål noterades.

Möjliga ingår delar av projektområdet i ytterkanten av ett revir för tretåig hackspett, men det bedöms som mer sannolikt att området ingår som födosökningsområden i vinterrevir. Påverkan i detta fall bedöms vara försumbart och begränsat till påverkan på födosöksområden. Det kan påminnas att annan exploatering i närområdet, exempelvis skogsavverkning även kan påverka födotillgången, vilket på sikt kan få påverkan på den lokala populationen. Skogspartier i inventeringsområdets nordöstra och östra delar är för arten förhållandevis lämpliga miljöer med granskog och gransumpskog. Delar av den marken kommer tas i anspråk i samband med detaljplanläggningen och kvarvarande skog med biotopkvaliteter som passar tretåig hackspett kommer att finnas i nära anslutning till dessa anläggningsarbeten.

Konsekvens för populationsnivå

Tretåig hackspett är en relativt sällsynt art i Västerbotten som påverkats mycket negativt till följd av det rationella skogsbruket. Påverkan på häckningar kan därför få märkbara effekter för den lokala populationen.

Planerade markanspråk och störningseffekter som ansökt detaljplanering medför skulle kunna medföra viss påverkan på arten i området, främst genom att områden som nyttjas för födosök försvinner. Då det under inventeringarna 2025 inte gjorts några observationer av revirhävande tretåig hackspett, bedöms arten inte häcka inom området.

Risken för negativa konsekvenser på den lokala populationen av tretåig hackspett bedöms därför som låg.

4.3 Rekommenderade anpassningar och skyddsåtgärder

För detaljplanens genomförande rekommenderas att avverkning av berörda skogsområden utförs utanför de båda hackspettarternas häckningsperioder, vilket för spillkråka och tretåig hackspett tillsammans innebär 1 mars till 10 augusti.

Delområden med, relativt sett, högst biotopkvaliteter för hackspettar kan övervägas att planläggas som naturmark så att dessa även framgent kan bibehålla en funktion som födosöksområden.

5. Referenser

Gorman, G. 2015. Foraging signs and cavities of some European woodpeckers (Picidae): Identifying the clues that lead to establishing the presence of species.

Naturvårdsverket. 2009. Handbok för artskyddsförordningen Del 1 – fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2. Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket 2025. Vägledning Artskydd i specifik miljöbedömning.
<https://www.naturvardsverket.se/vagledning-och-stod/miljobalken/miljobedomningar/specifik-miljobedomning/biologisk-mangfald-i-miljobedomning/artskydd-i-specifik-miljobedomning/>

Naturvårdsverket & Skogsstyrelsen 2022. Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens gemensamma tolkning av förändringarna i 4 § artskyddsförordningen om fridlysning av fåglar i samband med skogsbruk.
<https://www.skogsstyrelsen.se/globalassets/lag-och-tillsyn/artskydd/skogsstyrelsens-och-naturvardsverkets-tolkning-av-nya-4-artskyddsforordningen.pdf>

Ottosson m.fl. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. Sveriges ornitologiska förening,

Pehacek, P. 2006. Foraging behavior of Eurasian three-toed woodpeckers (*Picoides tridactylus alpinus*) in relation to sex and season I Germany.

SLU Artdatabanken 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. SLU.

SLU Artdatabanken. 2024. Artfakta. Artfaktablad för respektive art tillgängliga på <https://artfakta.se>.

SLU Artdatabanken. 2025. Artportalen. <https://www.artportalen.se> [2025-04-29]

SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning – Spillkråka, Birdlife Sverige, 2019a, [SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning](#)

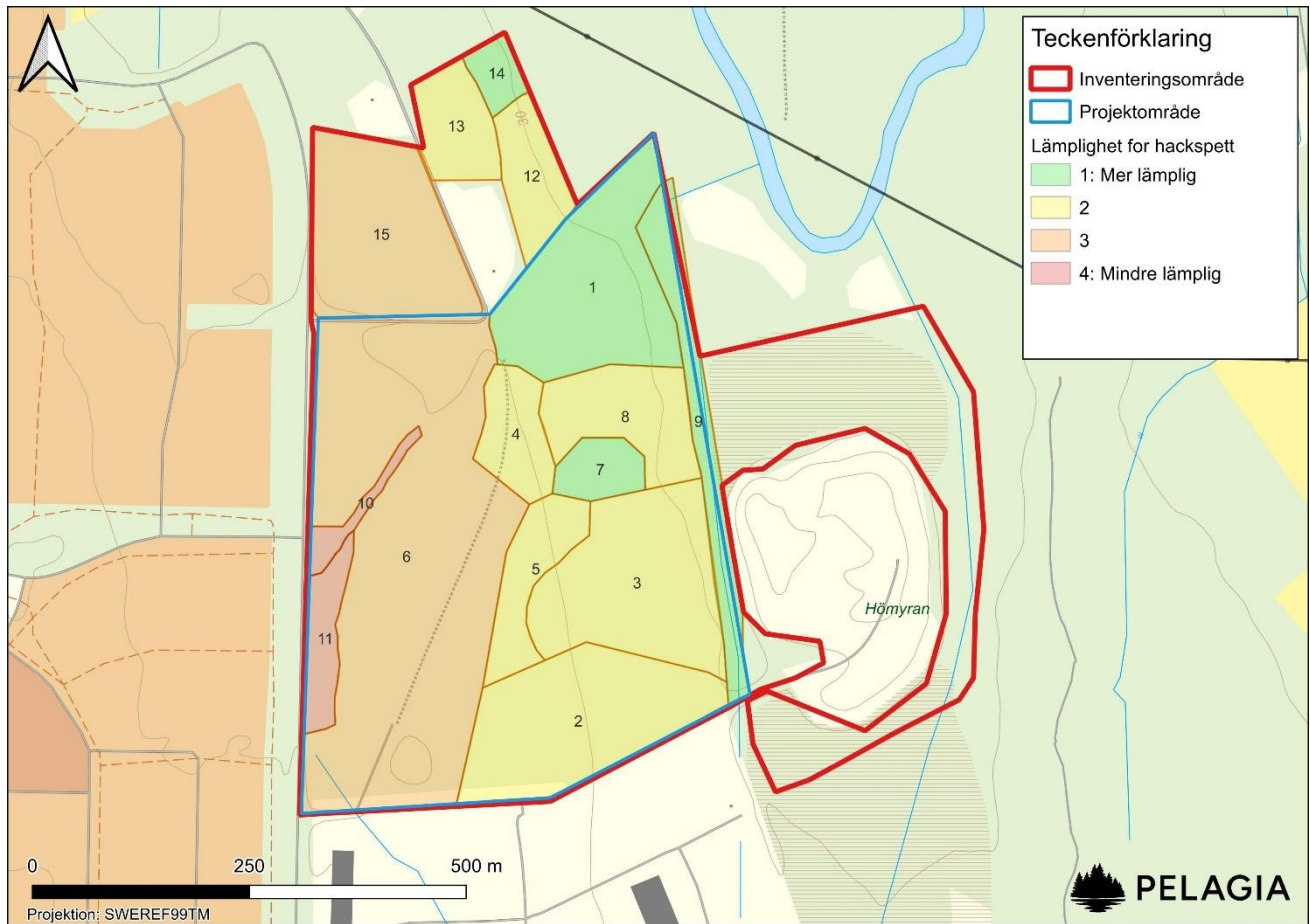
SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning - Tretåig hackspett, Birdlife Sverige, 2019b, [SOF-Birdlife förslag till Artvis vägledning](#)

Svensk författningssamling 2007. Artskyddsförordning, SFS 2007:845.

Westling, A (red) m.fl. 2019. Sveriges arter och naturtyper i EU:s art och habitatdirektiv. Resultat från rapportering 2019 till eu av bevarandestatus 2013–2018.

Wirdheim, A (red.) m.fl. 2023. Fåglar i Sverige. Birdlife Sverige och Svensk Fågeltaxering.

Bilaga 1. Beskrivning av biotoper



Figur B1. Biotopers lämplighet för spillkråka och tretåig hackspett inom inventeringsområdet (orange/röd polygon). Numrering motsvarar nummer på biotoperna.

Avgränsad Biotop 1

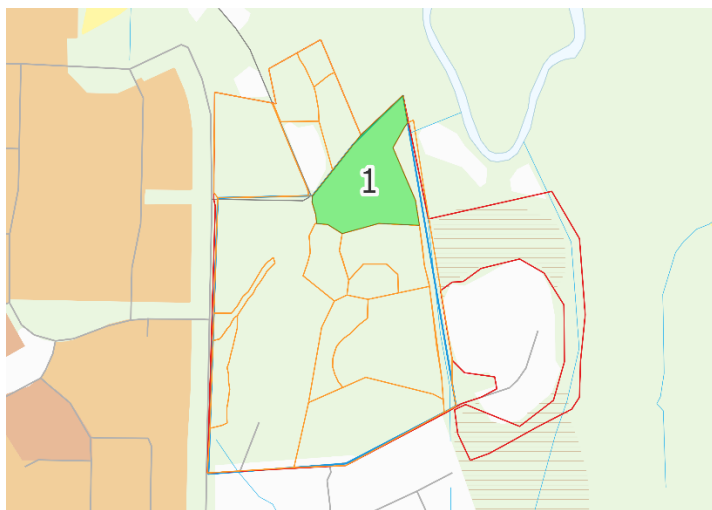
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Granskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Öppen granskog med en maximal ålder av 100 – 120 år (borrad). Frisk mark med övervägande friskmarksmossor i botten-skiktet och enstaka blötare områden dominerade av granvitmossa. I fältskiktet växer blåbär och lingon. Självföryngring förekommer och gör skogen tvåskiktad med yngre och vuxna granar. Död ved förekommer fläckvis, mest i form av färskas vindfällor och högstubbar. Längre österut blir lågor vanligare med förekomst av olika rödlistade vedsvampar som granticka, ullticka och stjärnticka.

Värdearter: Ullticka, Granticka, Stjärntagging, Spillkråka (hackspår), Tretåig hackspett (potentiellt bohål, avbarkning, hackspår).

Bedömning: Högre lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett med god förekomst av död ved och äldre träd.



Avgränsad Biotop 2

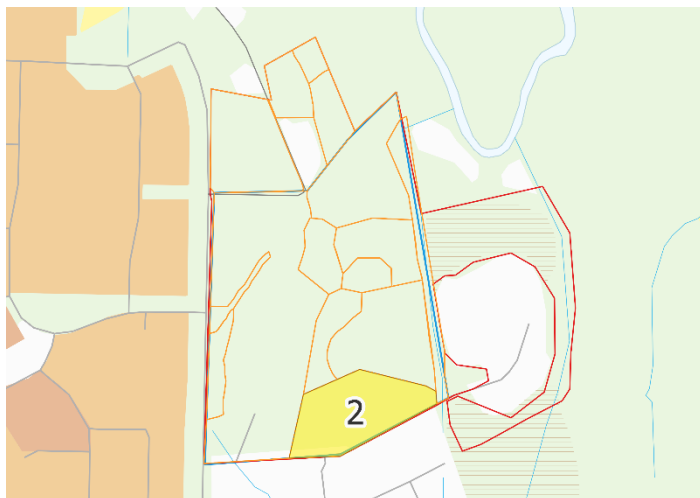
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Barrblandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Sumpig granskog med vitmossfastmattor av framför allt granvitmossa. Inslag av både klena och grövre björkar. Nästan ingen död ved. Fläckvis med öppen, sumpig granskog med partier med översilande vatten. Trädens ålder är i vissa delar förhållandevis låg, men mest representativt för hela området är en ålder mellan 80 och 100 år.

Värdearter: Tretåig Hackspett (hackringar och hackspår).

Bedömning: Viss lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett med begränsad förekomst av död ved och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 3

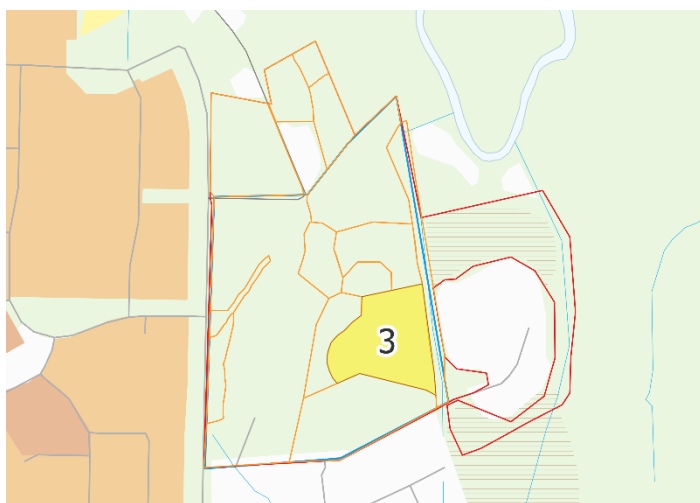
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Barrblandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Öppen, frisk barrblandskog med främst yngre gran och tall. Skogen är självföryngrad med unga uppkommande granar. Inslag av björk förekommer. För barrträd är den genomsnittliga åldern 80 – 90 år, med enstaka träd upp till som mest 110 år. Död ved förekommer sparsamt och mest i form av torrträd av björk och klena granlågor. Vegetationen domineras av friskmossor, samt av blåbärs- och lingonris. Mörka hänglavar förekommer fläckvis. I väster påminner markstrukturen om ett hydrologiskt påverkat (fattig)kärr med igenväxning med unga tallar, vitmossor i bottenskiktet och skvattram i fältskiktet.

Värdearter: Spillkråka, Tretåig Hackspett (potentiellt bohål).

Bedömning: Viss lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett med begränsad förekomst av död ved och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 4

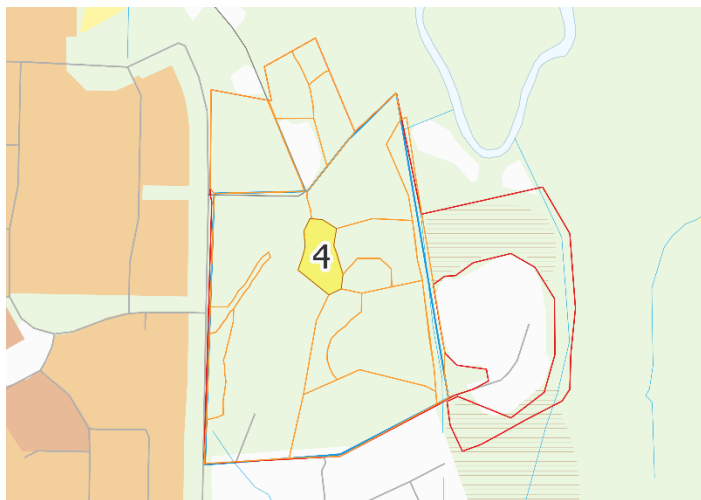
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Blandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Blandskog med stort inslag av gran. Enstaka grova aspar växer tillsammans med en tät förekomst av unga, likåldriga aspar. Kombinationen av äldre aspar, unga aspar och gran gör skogen flerskiktad. Skogen är självföryngrad med unga uppkommande granar. Genomsnittlig ålder för granarna är ungefär 80 – 90 år. Död ved förekommer endast sparsamt. Marken är frisk, med ett bottenskikt bestående av framför allt husmossa. I fältskiktet växer främst blåbär.

Värdearter: Spillkråka, Tretåig Hackspett (potentiellt bohål).

Bedömning: Viss lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett med begränsad förekomst av död ved och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 5

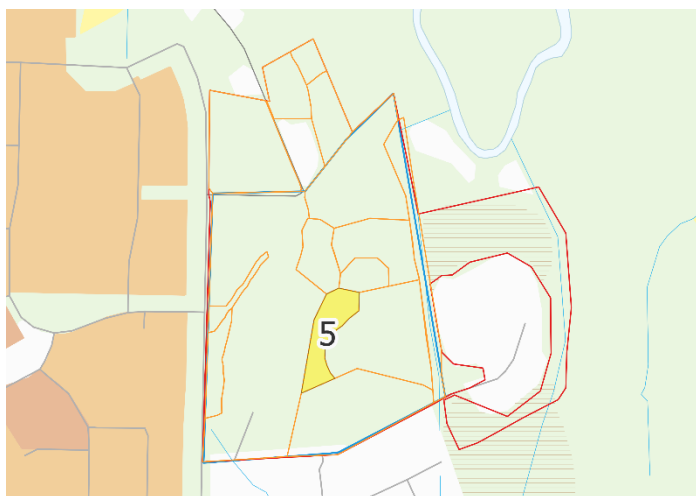
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Barrblandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Självföryngrad blandskog. Olikåldriga granar med en maximal ålder av 100 år. Unga uppkommande granar förekommer rikligt. Frisk mark med mossor. Mycket sparsam förekomst av död ved med enstaka färska lågor av gran och tall, sällsynt även lite grövre lågor. Bristen på grövre träd och sparsam förekomst av död ved gör området mindre lämplig för både spillkråka och tretåig hackspett.

Värdearter: Spillkråka (hackspår).

Bedömning: Viss lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett med begränsad förekomst av död ved, begränsad förekomst av lämpliga trädarter och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 6

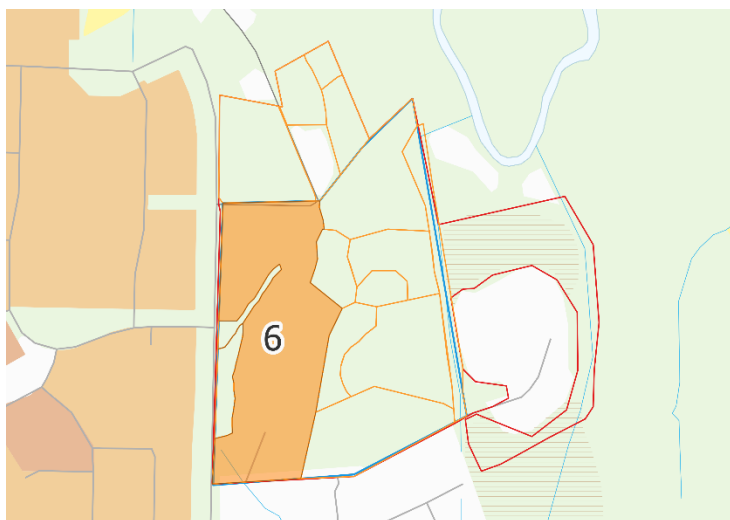
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Granskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Ung granskog på frisk mark. Fläckvisa inslag av björk, mest som klena träd, sällsynt växer grövre, äldre björkar. Inslag av tall ökar österut, mot övergången till en ung tallskog vid bilvägen. Marken är frisk med blåbär och lingon i fältskiktet, samt väggmossa och kvastmossa i bottenskiktet. Buskskikt saknas. Skogen är tvåskiktad till fläckvis flerskiktad med unga vuxna granar i toppskiktet tillsammans med sällsynt förekommande tallar. I nedre skiktet förekommer björkar och fläckvis asp. Även om död ved förekommer sparsamt, så finns enstaka torrakor och färska tallågor. På mogna torrakor förekommer hackspår av spillkråka.

Värdearter: Spillkråka (hackspår, läte).

Bedömning: Mindre lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom begränsad förekomst av död ved, mindre andel av lämpliga trädarter och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 7

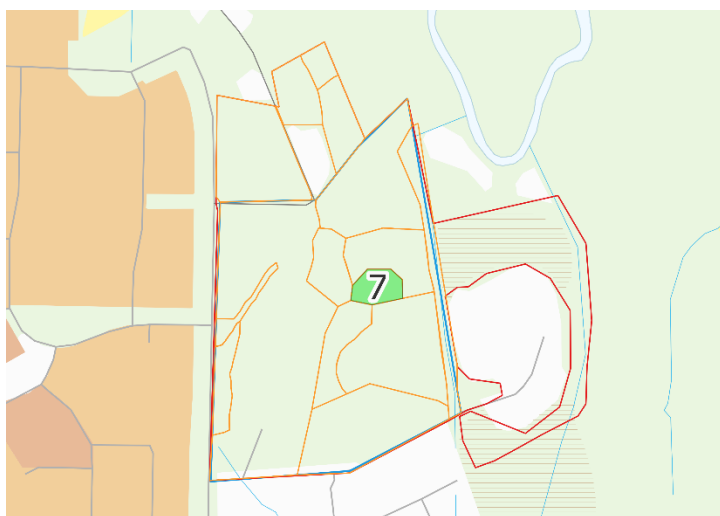
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Gransumpskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Sumpig, ung granskog med enstaka äldre grova granar. Trädens genomsnittliga ålder mellan 80 – 90 år. Död ved förekommer sällsynt och mest i form av övervuxna lågor. På enstaka lågor förekommer vedsvampar som ullticka. På mogna torrakor finns spår av spillkråka och på grova äldre träd finns både hackspår av spillkråka och avbarkning av tretåig hackspett. Vegetationen innehåller stor björnmossa i tuvor och fastmattor av vitmossor i bottenskiktet. Fältskiktet innehåller bland annat blåbär och bräken.

Värdearter: Spillkråka (hackspår), Tretåig hackspett (hackringar), ullticka, granticka.

Bedömning: Högre lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom förekomst av enstaka äldre träd, samt även både stående och liggande död ved.



Avgränsad Biotop 8

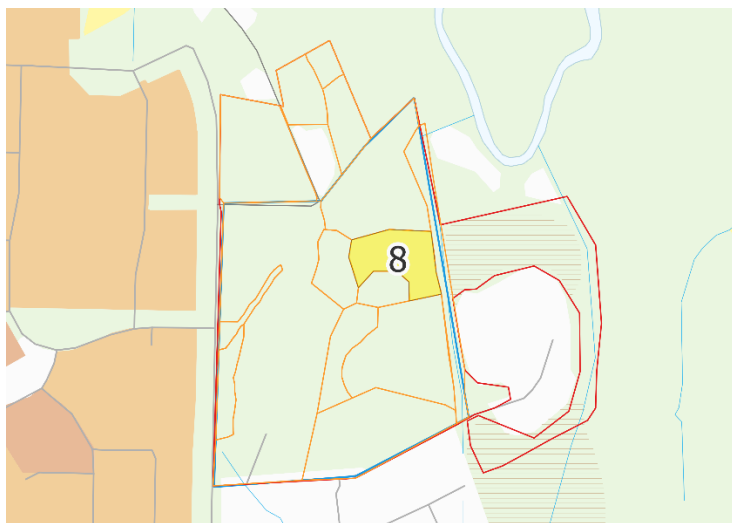
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Granskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Ung granskog på frisk mark med inslag av unga tallar. Fläckvis förekommer ett underskikt av yngre björkar. Bottenskiktet består av väggmossor, fältskiktet av blåbär och lingon. Området består mest av yngre träd med en genomsnittlig ålder av 80 - 90 år. Enstaka äldre träd förekommer. Död ved förekommer endast sparsamt och mest i form av mogna torrakor av både gran och lövträd. Kombinationen av bristen på död ved och en låg trädålder gör området mindre lämplig för hackspett även om enstaka mogna torrakor utgör livsmiljöer för vedlevande skalbaggar. Torrakor uppvisar spår av födosökshack från spillkråka. Skogen är av liknande biototyp som området längre norrut men har mindre naturvärden och är mindre lämplig för hackspettar.

Värdearter: Tretåig hackspett (hackspår).

Bedömning: Mindre lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom begränsad förekomst av död ved, begränsad förekomst av lämpliga trädarter och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 9

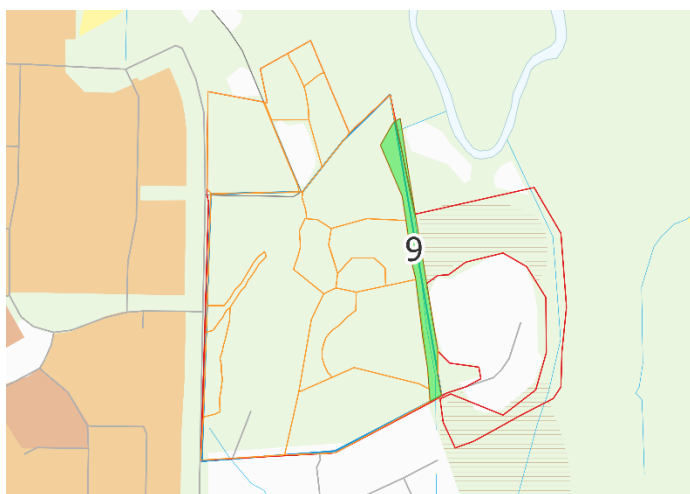
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Gransumpskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Sumpig granskog med grova granar med en genomsnittsålder på 100 - 120 år, med inslag av grova aspar och björkar. Död ved förekommer spritt över området, främst i form av lågor av gran. Asp vanligare i södra delen av området, där även grova asplågor förekommer sporadiskt. Flera högstubbar uppvisar hackspår av spillkråka, och på grövre granar förekommer färsk och äldre spår av avbarkning av tretåig hackspett. Spår från både spillkråka och tretåig hackspett är vanligt förekommande och det bedöms att området utgör ett regelbundet födosöksområde. Enstaka fynd med rika förekomster av ullticka och granticka förekommer. Översilande vatten förekommer runtomkring bäcken och fläckvis längre in i skogen. Vegetationen innehåller framför allt fastmattor av granvitmossa och fläckvis krattvitmossa i bottenkiktet, tillsammans med väggmossa i tuvor. Fältskiktet innehåller främst blåbär och lingon, och fläckvis även skogsfräken. Längre söderut är inslaget av asp och sälg större och markvegetationen mer sparsam.

Värdearter: Spillkråka (hackspår), Tretåig hackspett (hackspår, avbarkning).

Bedömning: Högre lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom förekomst av död ved, förekomst av lämpliga trädarter och en relativt hög, genomsnittlig trädålder.



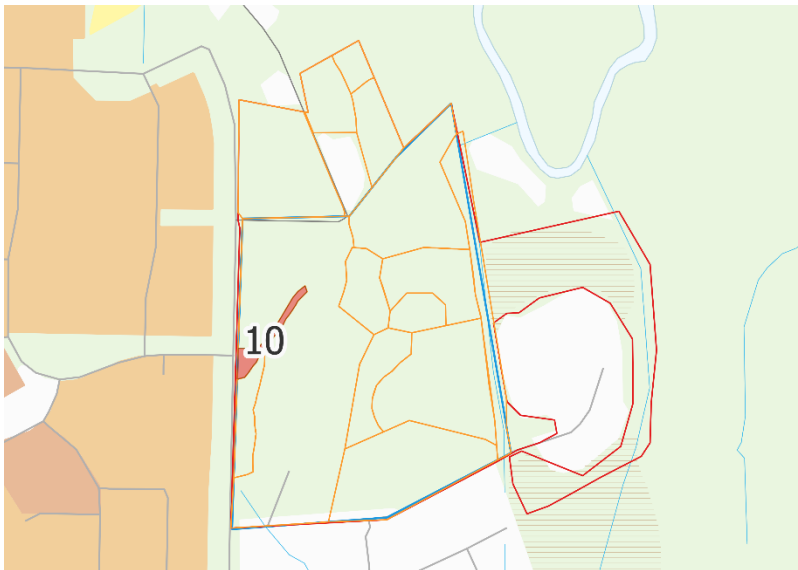
Avgränsad Biotop 10

Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Barrblandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12

Beskrivning: Tätväxande ungskog av sälk, gran och gråal, längs kanterna av en ungefär en meter bred bäck som rinner ner från bilvägen. Kring bäcken finns rikligt med död ved, nästan uteslutande av olika lövträd med en maximal diameter av 5 till 10cm.

Värdearter: Inga

Bedömning: Nästan ingen lämplighet för varken spillkråka och tretåig hackspett genom avsaknad av grov död ved och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 11

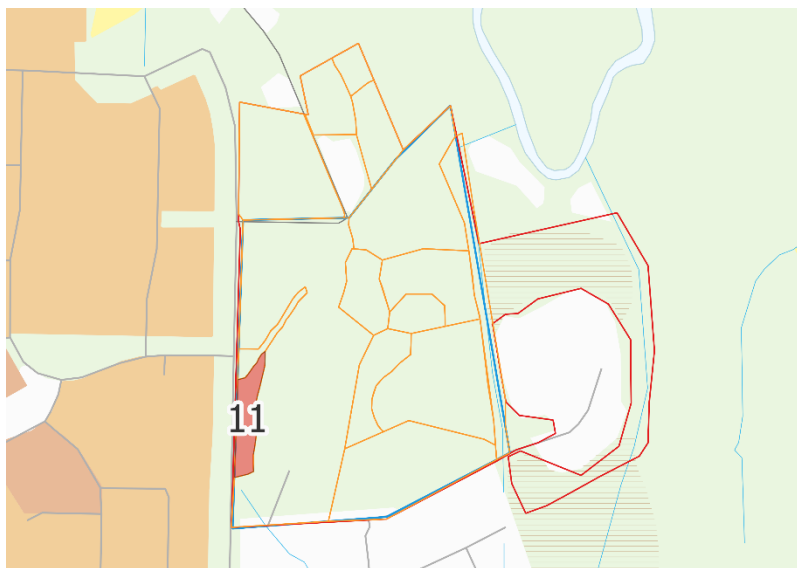
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Tallskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Ung, tätt växande tallskog på frisk mark. Granar förekommer sparsamt och som uppkommande träd. Fältskikt av blåbär och lingon, och väggmossor och husmossa i bottenskiktet. Sparsamt med död ved av yngre träd.

Värdearter: Spillkråka (hackspår).

Bedömning: Nästan ingen lämplighet för varken spillkråka och tretåig hackspett genom avsaknad av död ved, begränsad förekomst av lämpliga träddarter och låg trädålder.



Avgränsad Biotop 12

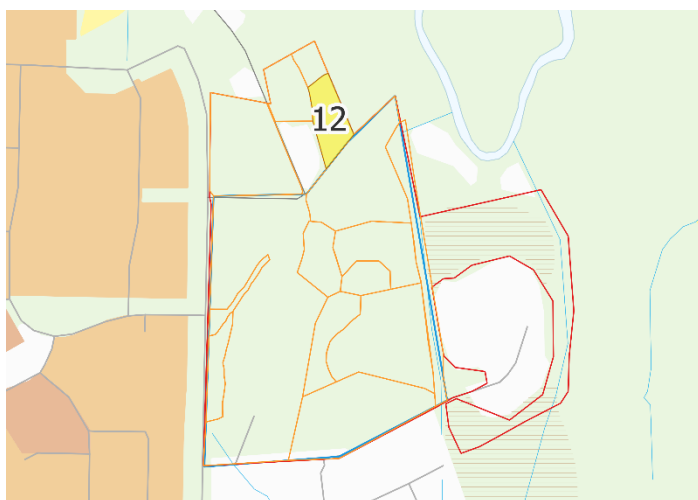
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Barrblandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Olikåldrig, tvåskiktad gran- och tallskog med genomsnittlig ålder av 100 år. Självföryngrande. Frisk till fläckvis lite fuktigare mark med väggmossa och husmossa i bottenskikt, och blåbär och lingon i fältskikt. Mörka hänglavar förekommer fläckvis. Mot södra gränsen blir träden äldre. I norra änden en stark gräns mot mer öppen, lövdominerad skog. Död ved förekommer sparsamt i form av kläna torrträd, vilka är vanligare längre söderut.

Värdearter: Spillkråka (hackspår).

Bedömning: Viss lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom förekomsten av död ved, förekomst av lämpliga trädarter och relativt hög trädålder.



Avgränsad Biotop 13

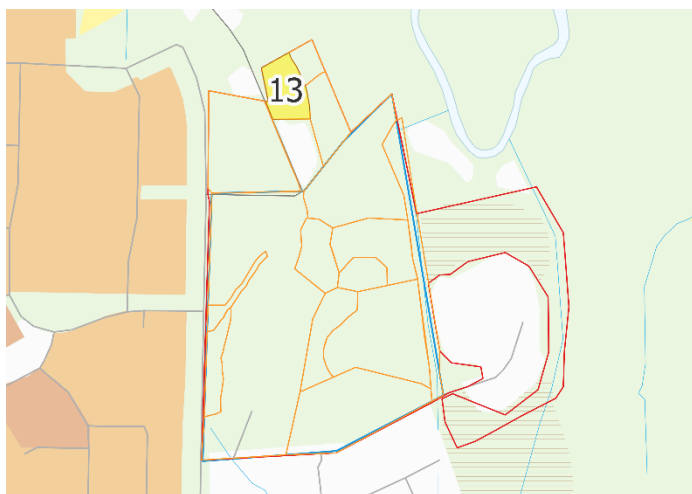
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Blandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Björkdominerad och öppen blandskog på gräsbevuxen mark. Björkarna med en medeldiameter av cirka 15 centimeter. Inslag av yngre granar och tallar med en genomsnittlig ålder 70 – 90 år förekommer. I flera högstubbar av björk finns bohål som indikerar att området tidigare använts som häckningsområde för hackspett. På marken växer fläckvis granvitmossa i sumpiga partier, tillsammans med starr och halvgräs i fältskiktet. Förekomst av död ved förekommer främst i form av högstubbar av björk.

Värdearter: Spillkråka (hackspår).

Bedömning: Viss lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom förekomsten av död ved, förekomst av lämpliga träarter och relativt hög trädålder.



Avgränsad Biotop 14

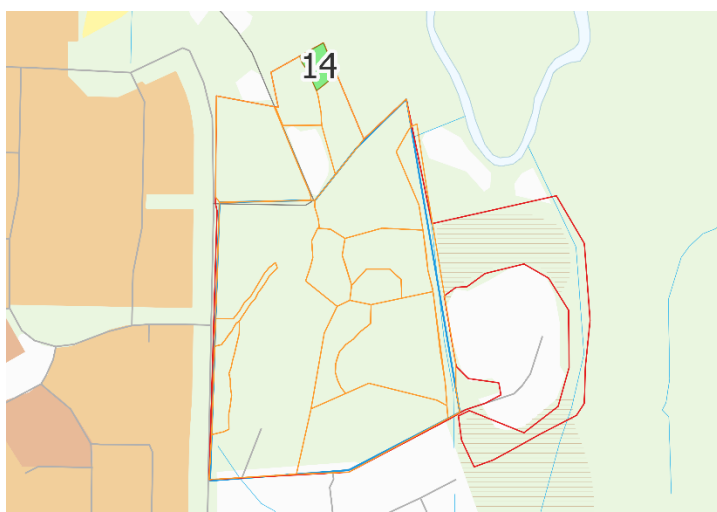
Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Blandskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Björkdominerad, öppen blandskog på gräsbevuxen mark. Björkarna med en medeldiameter av cirka 15 centimeter. Inslag av gran med en medelålder på 70 – 90 år, och även enstaka grövre aspar och sälgar. Även om det inte förekommer några bohålor, så är främst asparna tillräckligt grova för att vara relevanta som framtida boträd. I flera björkhögstubbar finns bohålor som visar att området tidigare använts som häckningsområde för hackspett. På marken växer fläckvist med granvitmossa i sumpiga partier tillsammans med starr och halvgräs i fältskiktet. Övergång till yngre granskog är skarp och beror troligen på en hydrologisk förändring i riktning mot bäcken. Förekomsten av död ved i form av främst högstubbar av björk, vilket tillsammans med lövträdens grovhet indikerar en skogstyp som uppvisar högre lämplighet för hackspett.

Värdearter: Spillkråka (hackspår, bohål), tretåig hackspett (möjligt bohål).

Bedömning: Högre lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom förekomst av död ved och god förekomst av lämpliga träddarter med relativt hög trädålder.



Avgränsad Biotop 15

Naturtyp: Skog och buskmark • *Biotop/er:* Barrskog • *Natura 2000-naturtyp:* Anges ej • *Skyddsform eller övriga bestämmelser:* Inga • *Inventerare:* Severin Suess • *Datum för fältbesök:* 2024-11-12



Beskrivning: Frisk tallskog med stort inslag av gran, med en maximal trädålder om 80 år. Ingen död ved förekommer. Längre norrut blir skogen grandominerad. Enstaka klenta färskå lågor och högstubbar förekommer.

Värdearter: Saknas

Bedömning: Nästan ingen lämplighet för både spillkråka och tretåig hackspett genom begränsad förekomst av grov död ved, begränsad förekomst av lämpliga träarter.

